Kto straci, a kto zyska na wyrównywaniu straty w PIT poprzez część rozwojową subwencji ogólnej

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: niedziela, 08, maj 2022 03:27
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 768

Ustawa z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw – stanowiąca część Polskiego Ładu – wprowadziła daleko idące zmiany w systemie dochodów JST. Wśród nich znalazł się mechanizm wyrównywania poziomu dochodów do poziomu referencyjnego poprzez odpowiednie zwiększanie części rozwojowej subwencji ogólnej. W swojej publikacji Grzegorz Kubalski i Jan Maciej Czajkowski wskazali, które powiaty i miasta na prawach powiatu mogą stracić, a które zyskać na takim wyrównywaniu straty w PIT.

W publikacji pt. „Skuteczność rekompensowania ubytku dochodów z udziału w PIT przez część rozwojową subwencji ogólnej" Grzegorz Kubalski i Jan Maciej Czajkowski wskazali, że ze względu na przyjęte kryteria podziału tej części nie pełni ona w sposób skuteczny i sprawiedliwy funkcji rekompensacyjnej.

W publikacji szczegółowo opisano również, z jakich części składa się część rozwojowa subwencji.

Autorzy zaznaczyli również, że dla każdej jednostki samorządu lokalnego został wyznaczony wskaźnik pokazujący na ile przypadająca danej jednostce kwota z części rozwojowej subwencji ogólnej pokrywa stratę tej jednostki w konsekwencji zmniejszenia się wydajności udziałów w PIT jako źródle dochodów własnych.

Przy obecnej konstrukcji części rozwojowej subwencji ogólnej na obecnie obowiązującym mechanizmie rekompensaty zyskują 232 jednostki poziomu powiatowego, zaś 148 jednostek traci, przy czym prawie połowę z tej liczby stanowią miasta na prawach powiatu, które w części przypisanej do powiatów co do zasady otrzymują w subwencji rozwojowej mniej niż utraciły w PIT.

Wśród powiatów i miast na prawach powiatu zyskujących najwięcej procentowo znalazły się:

1. Powiat bieszczadzki
2. Powiat sejneński
3. Świnoujście
4. Powiat przysuski
5. Powiat węgorzewski
6. Powiat kolneński
7. Powiat chełmski
8. Powiat suwalski
9. Powiat sztumski
10. Powiat makowski

Z kolei powiaty i miasta na prawach powiatu najwięcej procentowo tracące to:

1. m.st. Warszawa (część powiatowa)
2. Kraków (część powiatowa)
3. Łódź (część powiatowa)
4. Wrocław (część powiatowa)
5. Powiat piaseczyński
6. Powiat warszawski Zachodni
7. Gdańsk (część powiatowa)
8. Poznań (część powiatowa)

Phoca PDF

9. Powiat chojnicki
10. Gdynia (część powiatowa)

W publikacji dowiedziono, że część rozwojowa subwencji ogólnej nie stanowi właściwego mechanizmu wyrównywania strat z tytułu zmniejszenia się wydajności udziałów w PIT jako źródle dochodów.

Ze względu na przyjętą konstrukcję powoduje przesunięcie środków z ludniejszych i bogatszych terenów na tereny biedniejsze.

Phoca PDF